

espècies de petites dimensions, ja que és molt fàcil, donada la situació geogràfica de Sant Carles, que faci alguna troballa interessant.

Més dades malacològiques tarragonines

La malacofauna de l'antiga província de Tarragona encara és poc coneguda, malgrat els treballs de Bofill i Poch i de Haas, publicats en el nostre Butlletí.

El 1918 F. Haas publicà «Alguns molluscos terrestres i d'aigua dolça de la província de Tarragona», citant les localitats de Flix, la Torre de Fontaubella, la Mola, Serra de Llaveria, Vilanova d'Escornalbou, Dues-aigües, Camposines, Ribarroja, Fonteula prop d'Ascó, Móra d'Ebre, la Picoso, ribera dreta de l'Ebre des de Miravet a Xerta, Alfara, Serra del Toscar i Mola de Tortosa, Monte Caro, Tivenys, Benifallet, Creu dels Sants, entre Coll de Jou i Marçà, i Sant Pau de la Figuera. En totes aquestes localitats Haas no trobà cap espècie nova per a la ciència ni per a la malacofauna catalana.

Bofill i Poch el 1922 publicà «Dades malacològiques tarragonines», treball en què cita espècies de la Serra de la Mussara, Mas dels Frares i Avenc de la Febró, Salou, Cambrils, Ports de Tortosa, La Sénia, l'Esplugua de Francolí, la Riba i Albinyana. L'espècie més notable és un *Helix*, que Bofill suposà *cornea* Drap., trobat a la Riba. Dissortadament l'exemplar està en mal estat.

El 1924 Haas en la seva «Contribució a la malacofauna de la conca inferior de l'Ebre» dona la descripció d'algunes formes noves per a la ciència com són *Helicopsis murcica grata* Haas de les muntanyes, com Monte Caro, el Molar de Falset i Montsant; *Helicopsis gigaxi arturi* Haas, també de les muntanyes tarragonines de les vores de l'Ebre; *Pyreanaearia molae* Haas, del Molar de Falset, i *Cochlostoma (Auritus) patulum fontqueri* Haas, d'Alfara. Dona, a més, una bona llista dels molluscos dels afluents de l'Ebre.

Bofill i Poch, també el 1924, en els seus «Molluscos recollits a Tortosa, Amposta i Sant Carles de la Ràpita (província de Tarragona) els mesos de maig del 1920 i 1921» dona a conèixer per primera vegada l'existència en aigües tarragonines de *Moitesseria locardi* Cout., nova per a Catalunya, *Melanopsis subgraellsiana* Bgt. i *Bythinia leachi* Shepp.

Els companys del Museu, Español, Ventalló i Vilarrúbia, en llurs exploracions entomològiques per la província de Tarragona han visitat les localitats següents: el Molar o la Mola de Falset, Amposta i l'estany de la Tancada, els Alfacs i la Punta de la Banya, Sant Carles de la Ràpita i el Montsià. En recollir en aquestes localitats els Insectes i els Aràcnids que, d'una manera particular, els interessaven, també van poder recollir alguns Molluscos que han estat estudiats en el Laboratori de Malacologia. Molts d'ells, gairebé tots, ja han estat citats per Bofill i per Haas. Donarem solament la faunula de les localitats noves i la llista de les espècies no trobades pels esmentats malacòlegs.

LA MOLA o EL MOLAR DE FALSET

En aquesta localitat foren recollides, ultra algunes de les espècies trobades per Bofill i Poch, les següents, noves per a la localitat o per a Catalunya :

Euconulus fulvus (Müll.), 1 exemplar.

Retinella sp., 1 exemplar d'una forma que pot ésser nova ; en tenir més exemplars serà estudiada definitivament.

Xeromagna arigonis (Rossm.), 1 exemplar ; sembla, per tant, ésser rara aquesta espècie a la Mola, ja que Bofill i Poch no la trobà.

Theba cemenlea (Risso), 3 exemplars ; és forma nova per a Catalunya, tal volta confosa pels malacòlegs anteriors, amb exemplar d'espira alta de *carthusiana* Müll. ; és, però, ben diferent i de distribució més meridional.

Chondrina avenacea jumillensis (Pfr.), 20 exemplars. No citada per Bofill i Poch.

Rumina decollata (L.), 2 exemplars joves.

Radix ovata (Drap.), 2 exemplars.

AMPOSTA

La recolecció en aquesta localitat fou molt pobra comparada amb la de Bofill i Poch, malgrat la qual cosa trobarem una espècie que va escapar a les investigacions de l'esmentat malacòleg :

Trochoidea conica (Drap.), 1 exemplar ; cal dir, doncs, que és rara en la localitat.

ESTANY DE LA TANCADA (Amposta)

Es localitat explorada per primera vegada en el seu aspecte malacològic ; els detritus de les seves voreres donaren alguna forma interessant :

Xeromagna arigonis (Rossm.), 3 exemplars.

Cerņuella ambielina (Charp.), 1 exemplar ; forma nova per a la regió.

Trochoidea conica (Darp.), 3 exemplars.

Euparypha pisana (Müll.), 10 exemplars.

Theba carthusiana (Müll.), 1 exemplar.

Jaminia quadridens (Müll.), 1 exemplar trencat en els detritus.

Abida polyodon (Drap.), 1 exemplar en els detritus.

Solatopupa similis (Brug.), 1 exemplar en els detritus. És notable aquesta troballa, car fins ara hom no trobà *similis* a Catalunya sinó en algunes localitats de l'Empordà.

Ferussacia vescoi (Bgt.), 2 exemp'ars. Haas diu en el seu treball que sempre que hom cita *vescoi* de Catalunya deu referir-se a *folliculus* Gron. Germain en «Faune de France, Mollusques terrestres et fluviati-

les» discrimina perfectament les dues espècies, i les trobades en el delta de l'Ebre són *vescoi* indubtables.

Phytia myosotis (Drap.), 4 exemplars. Nova per a la regió.

Leuconia micheli (Mitre), 5 exemplars. Com l'anterior.

Succinea pfeifferi (Rossm.), 2 exemplars.

Radix ovata (Drap.), 4 exemplars.

Stagnicola palustris (Müll.), 2 exemplars.

Physa acuta (Drap.), 8 exemplars.

Planorbis planorbis (L.), 5 exemplars.

Bythinia tentaculata (L.), 18 exemplars.

Bythinia tentaculata matritensis Graells, 1 exemplar. Forma nova per a Catalunya.

ELS ALFACS

També és localitat molt interessant i de malacofauna incògnita, la qual, més estudiada, donarà sens dubte troballes sensacionals.

Cochlicella acuta (Müll.), 1 exemplar.

Theba carthusiana (Müll.), 1 exemplar.

Archelix punctata apalolena (Bgt.), 1 exemplar.

Leuconia bidentata (Mont.), 15 exemplars. Espècie nova per a Catalunya.

Leuconia micheli (Mitre), 8 exemplars.

Stagnicola palustris (Müll.), 1 exemplar.

Physa acuta (Drap.), 2 exemplars.

Planorbis planorbis (L.), 4 exemplars.

Bythinia tentaculata (L.), 3 exemplars.

Hydrobia procerula (Paladh.), 2 exemplars. Nova per a la regió.

Truncatella laevigata (Risso), 1 exemplar. Com l'anterior.

PUNTA DE LA BANYA (en els Alfacs)

Les espècies trobades en la localitat són les següents :

Trochoidea conica (Drap.), 4 exemplars.

Cochlicella acuta (Müll.), 1 exemplar.

Cochlicella conoidea (Drap.), 4 exemplars.

Theba cemenolea (Risso), 1 exemplar.

Planorbis planorbis (L.), 13 exemplars.

Leuconia micheli (Mitre), 1 exemplar.

SANT CARLES DE LA RAPITA

Aquesta localitat donà moltes espècies no trobades per Bofill i Poch, que són les que van a continuació :

Xeromagna arigonis (Rossm.), 1 exemplar.

Euparypha pisana (Müll.), 3 exemplars.

- Theba carthusiana* (Müll.), 1 exemplar.
Caracollina lenticula (Fér.), 10 exemplars.
Pseudotachea splendida (Drap.), 1 exemplar.
Eobania vermiculata (Müll.), 9 exemplars.
Archelix punctata apalolena (Bgt.), 1 exemplar.
Rumina decollata (L.), 4 exemplars.
Ferussacia vescoi (Bgt.), 2 exemplars.
Leuconia micheli (Mitre), 5 exemplars.

MONTSIA

En la cova de la Roca Foradada, Español va trobar :

Retinella pura courquini (Bgt.), trobada ja per Bofill i Poch en el torrent de la font del Burgà.

I fora de la cova :

- Pseudotachea splendida* (Drap.), 1 exemplar.
Chondrina avenacea jumillensis (Pfr.), 2 exemplars.

Com es pot veure per les dades anteriors, la malacofauna tarragonina encara és un camp per explotar, i sens dubte ulteriors exploracions donaran formes noves per a la fauna catalana i tal volta espècies noves per a la Ciència.

*Laboratori de Malacologia
del Museu de Ciències Naturals*